

ISSN: 2014-2226

DOI: <https://doi.org/10.7238/issn.2014-2226>

Inici > Número 133 (juny de 2023) > Articles

[Línia editorial](#) [Qui som](#) [Números publicats](#) [Segueix COMeIN](#) [Xarxa COMeIN](#)

Número 133 (juny de 2023)

I, de sobte, el paradís...

Andrea Rosales

Sí. Tot i que a alguns encara ens costa creure-ho, els psicòlegs fa anys que parlen dels trastorns de dependència a internet, a les pantalles o a les xarxes socials. Per exemple, a Barcelona, des del 2017, el Pla d'Acció sobre Drogues de Barcelona contempla les socioaddiccions, entre les quals hi ha la dependència a internet. La qual cosa ja dona bon compte que el problema no és incipient.

I si a alguns, en la realitat, encara ens costa creure-ho; la ficció pot ser un pas per ajudar a entendre aquest fenomen. A mà, hi ha la novel·la *I, de sobte, el paradís*, de **Núria Perpinyà** (Comanegra, 2018). **Una història que il·lustra les pulsions que mouen les xarxes socials**, com una sonda, connectada al nostre cos i de la qual no ens podem enlairar.

Núria Perpinyà

I, DE SOBTE,
EL PARADÍS

Portada de la
novel·la
ressenyada
Font:
Comanegra

La novel·la
entrellaça
les històries
d'un grup
de *malalts*,
reclosos en

un paradís natural, que serveix de **sanatori de desintoxicació digital**. És a dir, un lloc literalment desconnectat, per tractar els addictes a les xarxes socials, internet o les pantalles. I malgrat el paradís, els pacients el que volen és fugir, per buscar, el que ells consideren el seu propi paradís: la Xarxa. Així, amb majúscula. Un (no)lloc on consideren que són realment lliures, i es claven grans injeccions de virtualitat. I on esnifen imatges, música, o aprovació social sense parar i pertot arreu.

Aquesta narració recorda la tradició de moltes novel·les que s'ambienten a sanatoris bucòlics, en els quals s'entrellacen les històries d'un grup de desconeguts, que es veuen obligats a aïllar-se de la societat, per poder recuperar el que alguna vegada van ser. Títols com *La muntanya màgica*, de **Thomas Mann**, o *Pabellón de reposo*, de **Camilo José Cela**, recreen aquest tipus d'històries.

Addicció a les xarxes socials i desintoxicació digital

Sense anar més lluny, *I, de sobte, el paradís* és això i més. Es tracta llavors d'una *muntanya màgica* del segle XXI, en la qual ja no hi ha pacients de tuberculosi, sinó **addictes a les xarxes socials**, que cal tractar i salvar. Una pandèmia virtual en un món real.

Sense ser ciència-ficció, *I, de sobte, el paradís* se situa en un futur no gaire llunyà o, potser, en una realitat paral·lela, en la qual, per tranquil·litat de molts, encara existeix Twitter. Un món en el qual malgrat que hi ha altres innovacions com *zorbings*, *friendglobe* i *mindmòbils*, la realitat no és gaire diferent de la que coneixem.

Els pacients del sanatori no són dependents d'internet en general. Cadascun ha desenvolupat una dependència específica. La seva vida quotidiana està condicionada per la seva dependència a la música, a la feina, als videojocs, a l'aprovació social, a flirtejar per internet, a la pornografia. Fent ús de totes les eines digitals, ells poden donar curs a la seva dependència a la feina o a l'anorèxia. Sovint, tenen problemes quan intenten passar del flirteig d'internet a les relacions de parella, o quan intenten sortir del cercle de reconeixement social, del món digital, al carrer, on són un més.

Els pacients de la clínica, en algun moment, havien normalitzat la seva conducta; creien que era normal la seva relació amb les xarxes socials i que no tenia un impacte negatiu en la seva vida. En la novel·la, encara els costa creure que tenen un problema i, no obstant això, s'han donat l'oportunitat de provar l'innovador **tractament de desintoxicació digital**.

Un capítol a part es mereixen els professionals del sanatori. Cadascun té els seus propis conflictes amb internet. Alguns dels altres personatges que deambulen pel sanatori també. Tant els uns com els altres, podrien ser pacients de la clínica, potser tots podríem ser-ho. Tant els treballadors sanitaris com els acompanyants dels pacients, quan són conscients que tenen un problema, es tornen molt eficients a l'hora de dissimular-lo o es refugien en xats temàtics en els quals mostren la cara que els interessa mostrar i reben l'aprovació que no troben en el seu entorn més pròxim.

Tots són addictes a les xarxes socials, les seves dependències ja tenen un impacte en la seva vida personal. **Per l'obsessió que tenen, han perdut la feina, s'han allunyat de la família, han abandonat els seus estudis o altres metes personals, o tenen crisis d'ansietat**. Alguns s'han engreixat i han perdut la mobilitat fins al punt de caminar amb crosses. El llibre reflecteix les seves ambigüitats, les seves contradiccions, les seves obsessions, i les seves compulsions més íntimes.

El caràcter innovador del tractament que ofereix la clínica és el seu principal reclam publicitari. Encara que la psicòloga principal dubta de les seves pròpies habilitats, i el «gran tractament innovador» que ofereix és una caixa negra que no arriba a revelar-se. Li falta passar del pla teòric al pla real, i es queda en un sistema opac, que, no obstant això, amb prou feines és qüestionat i captiva els uns i els altres.

L'autora entrellaça la narració de la novel·la amb tuits reals. La narració sembla banal al costat de les complexes compulsions humanes reflectides en els tuits. Els tuits de la novel·la han estat, al seu torn, el treball de camp de l'autora, amb el qual intentava entendre les diferents maneres de relacionar-se amb internet i la inspiració per construir els personatges i les situacions. Tot plegat dona un toc de realisme dramàtic a la història.

La novel·la és intensa, complexa i brillant. No només perquè està escrita en un català puríssim, que utilitza totes les combinacions de pronoms possibles i una ingent quantitat de frases fetes que, almenys a Barcelona, ja no se senten; sinó també perquè és un assaig-ficció, i a més fa servir diversos narradors. Molts. Amb la qual cosa identificar qui narra i amb qui parla esdevé part del joc literari. Podria ser **un símil d'aquestes veus anònimes que es tornen una sola veu i que inunden els xats temàtics**.

La història relata els imaginaris culturals sobre la dependència a les xarxes socials. Les històries dels personatges permeten **reflexionar sobre l'impacte dels mitjans digitals en la societat**. El sanatori reforça la idea de l'abús d'internet, com una malaltia, i com les malalties van canviant amb el temps, i que aquest sembla el sanatori lògic d'aquests temps. El paradís.

Nota final:

Aquest artefacte literari va ser un gran descobriment per a aquesta servidora, gràcies a un bon llibreter d'una petita llibreria de barri. Un llibreter a l'antiga, que recomana el llibre adequat per a cada client, més enllà dels *best-sellers* i de les grans editorials. Un tresor!

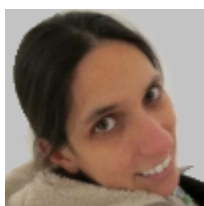
Per saber-ne més:

PERPINYÀ, Núria (2018). *I, de sobte, el paradís*. Barcelona: Comanegra.

Citació recomanada

ROSALES, Andrea. «I, de sobte, el paradís...». *COMeIN* [en línia], juny 2023, no. 133. ISSN: 1696-3296. DOI: <https://doi.org/10.7238/c.n133.2338>

literatura; mitjans socials; lifestyle;

Andrea Rosales

Professora de Comunicació a la UOC

Descobriu...

Temes

mitjans socials 340

gestió de la informació 199

periodisme 184

cinema 156

televisió 154

recerca 144

esdeveniments 143

cultura digital 142

publicitat 133

gestió del coneixement 132

entreteniment 128

creativitat 108

comunicació i educació 96

comunicació política 91

documentació 79

(+)

Comparteix

Articles relacionats

Els reis de la casa

Accelerant la cibernètica: el ciberpunk com a teoria-ficció

'In a quality land'

D L'NFNT DNS D'N JNC

Mort a les 'cookies'

'Faces of ImageNet'

Qui és l'últim?

Metavers: antecedents transmèdia i la semàntica ciberpunk

L'hipertext ha tornat per quedar-se (o hauria)

Explora COMeIN

Línia editorial

Contacta amb la revista

Subscripció

RSS

Explora la UOC

Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació

[Oferta formativa](#)[Contacta amb els Estudis](#)[Agenda dels Estudis](#)

Els articles publicats en aquesta revista estan subjectes –llevat que s'indiqui el contrari– a una llicència de Reconeixement 3.0 Espanya de Creative Commons. Podeu copiar-los, distribuir-los, comunicar-los públicament i fer-ne obres derivades sempre que reconegueu els crèdits de les obres (autoria, nom de la revista, institució editora) de la manera especificada pels autors o per la revista. La llicència completa es pot consultar a: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/es/deed.ca>